

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.1.11.2024.AO

Wrocław, dnia 6 czerwca 2024 r.

Pani
Grażyna Smolińska
Dyrektor
Zespołu Ośrodków Wsparcia w Bielawie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 19-21 lutego 2024 r. na podstawie art. 22 ust. 9 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Alicja Ostrowska – przewodnicząca kontroli oraz Anna Łata – kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową Środowiskowego Domu Samopomocy z Filią w Bielawie. Kontrolę przeprowadzono, zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego, planem kontroli na I półrocze 2024 r. Kontrola obejmowała ocenę realizacji standardu usług określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 249), zwanego dalej „rozporządzeniem”, jak również kwalifikacji pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 19 lutego 2024 r. W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację kontrolowanych zagadnień była Pani Grażyna Smolińska, Dyrektor Jednostki.

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy z Filią w Bielawie, w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

Środowiskowy Dom Samopomocy z Filią w Bielawie (zwany dalej „Jednostką” lub „Placówką”) realizuje zadania zlecone Gminie z zakresu pomocy społecznej. Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje w typie A, B, C i D (Filia Domu). Dom w typie A, B, C posiada 59 miejsc, w tym 4 miejsca pobytu całodobowego. Dom typu D jest przeznaczony dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną, posiada 18 miejsc. Jednostka działa w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny, program działalności oraz plan pracy, zgodnie z § 4 rozporządzenia.

W toku kontroli ustalono, że organizacja pracy Jednostki odpowiadała wymogom § 6 ust. 1 rozporządzenia tj. działała przez 5 dni w tygodniu po co najmniej 8 godzin dziennie, w tym przez 6 godzin – prowadzone były zajęcia z uczestnikami. W zakresie usytuowania, metrażu, braku barier architektonicznych i udogodnień dla osób niepełnosprawnych, obiekt w którym usytuowana jest Placówka spełniała warunki, o których mowa w § 18 ww. rozporządzenia. Jednostka dysponowała wymaganymi przepisami pomieszczeniami oraz sprzętem niezbędnym do realizacji zadań wspierająco – aktywizujących. Placówka świadczyła usługi określone przepisami w formie treningów i zajęć indywidualnych. W myśl § 21 rozporządzenia Jednostka współpracuje na rzecz integracji społecznej uczestników z wieloma podmiotami, tj. Gminą Bielawa, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Bielawie, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Dzierżoniowie, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Pieszycach, OPS w Bielawie, OPS w Pieszycach, GOPS w Dzierżoniowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie, Miejskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Bielawie, Miejską Biblioteką Publiczną, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Bielawie, Wiadomościami Bielawskimi, Telewizją Sudecką, Parafiami katolickimi, Chrześcijańską Misją Pomocy Ludziom Uzależnionym „Nowa Nadzieja”, Zespołem Szkół Zawodowych Cechu Rzemiosł Różnych, Spółdzielnią Socjalną „ARTE”, Cechem Rzemiosł Różnych i Małej Przedsiębiorczości w Bielawie, Szkołą Podstawową nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi, Ekologiczną Szkołą Podstawową nr 7, Środowiskowymi Domami Samopomocy w Dzierżoniowie, Wałbrzychu, Złotoryi, Żmigrodzie, Brzegu Dolnym, Strzelinie, Świebodzicach, Jaworze, Kluczborku, Lublińcu, Dziennym Domem Senior+ w Bielawie, Dziennym Domem Senior+ w Dzierżoniowie, Domem Pomocy Społecznej w Bielawie z Filią w Niemczy, Klubem Senior+ z Bielawy, Klubem Senior+ z Pieszyc, Młodzieżową Radą Miasta, Stowarzyszeniem Św. Agnieszki.

W ramach współpracy ze Środowiskowymi Domami Samopomocy uczestnicy spotykali się na piknikach i warsztatach oraz spotkaniach integracyjnych. Współpraca z OPS polegała na wzajemnym działaniu skierowanym na wsparcie i pomoc uczestnikom ŚDS oraz mieszkańcom Bielawy. Wspólnie też organizowano pikniki integracyjne z udziałem uczestników. Prowadzono działania edukacyjne i profilaktyczne, które w zależności od tematu prowadziła np. Policja, czy Straż Miejska. Prowadzono działania kulturalne m.in. z Ośrodkiem Kultury, Stowarzyszeniem św. Agnieszki, Biblioteką Miejską. Uczestnicy Zespołu Ośrodków Wsparcia brali udział w koncertach i przedstawieniach teatralnych, jak i projekcjach filmów. Uczniowie Bielawskich Szkół przychodzili do Jednostki z przedstawieniami okolicznościowymi jak i prowadzone były wspólne warsztaty z arteterapii. Dzięki współpracy z ww. podmiotami Jednostka realizowała przedsięwzięcia w ramach partnerstwa Sowa zawiązanego w Gminie Bielawa.

Jednostka prowadziła dokumentację indywidualną każdego uczestnika. Uczestnicy byli kierowani do Jednostki zgodnie z § 7 ust. 6-8 rozporządzenia tj. w przypadku osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do domu, pierwszą decyzję wydawano na okres 3 miesięcy, dla pozostałych uczestników - na okres niezbędny do realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego. W toku kontroli stwierdzono że z usług Domu korzystało 58 osób, w tym 4 osoby z gminy Pieszyce, 1 osoba z gminy wiejskiej Dzierżoniów i 53 osoby z gminy Bielawa. Dom zapewniał 4 miejsca całodobowego pobytu. Podczas kontroli miejsca całodobowego pobytu były niezamieszkiwane. W Domu typu A było 19 osób, w Domu typu B - 8 osób, w Domu typu C - 15 osób i w Domu typu D - 16 osób. W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono zasadność skierowania ww. osób z odpowiednim zakwalifikowaniem typu Domu. Dokumentacja uczestnika zawierała: dane osobowe, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje kierujące, decyzje ZUS, zaświadczenia lekarskie, podania o przyjęcie do Domu, opinie specjalistów, indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego oraz inne dokumenty. W toku kontroli stwierdzono, że decyzje były wydane na czas określony. W przypadku osób przyjętych pierwszy raz do Jednostki decyzje były wydawane na okres nie dłuższy niż trzy miesiące. Decyzje o przedłużeniu pobytu były zgodne z okresem obejmującym realizację planu wspierająco-aktywizującego. W Jednostce nie było osób oczekujących na umieszczenie.

Uczestnicy byli kierowani do Jednostki zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia. Dokumentacja indywidualna potwierdziła zasadność skierowania osób realizujących postępowanie do Jednostki. Zespół wspierająco – aktywizujący opracował dla wszystkich uczestników indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego, ustalając w myśl § 2 pkt 1 rozporządzenia odpowiedni do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika rodzaj i zakres usług świadczonych w Jednostce. Dokument był sporządzony w porozumieniu z uczestnikiem. Efekty działań wspierająco-aktywizujących były dokumentowane, a zespół zbierał się co 6 miesięcy w celu ich oceny i opracowania na tej podstawie indywidualnych planów postępowania.

Jednostka prowadziła wymaganą dokumentację zbiorczą, o której mowa w § 24 ust. 3 rozporządzenia.

Dyrektor Domu spełniał wymogi art. 122 ustawy dotyczące stażu pracy w pomocy społecznej oraz specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, jak również § 9 rozporządzenia, tj. wykształcenia wyższego oraz doświadczenia zawodowego w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Jednostka zapewniała określony w § 12 ust. 1 rozporządzenia wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego.

Zatrudnienie ww. personelu było zgodne z kwalifikacjami. Pracownicy ww. zespołu byli przygotowani do przeprowadzania treningu umiejętności społecznych. Osoby zatrudnione w okresie objętym kontrolą spełniały wymóg doświadczenia zawodowego polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Należy mieć na względzie, że wymóg § 11 ust. 1 rozporządzenia należy odnieść do doświadczenia w realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, uzyskanego w trakcie zatrudnienia na podstawie przepisów kodeksu pracy, jak również wykonywania pracy lub świadczenia usług w ramach działalności gospodarczej, bądź umowy cywilnoprawnej.

W okresie objętym kontrolą zorganizowano szkolenia w zakresie tematycznym związanym z funkcjonowaniem Jednostki.

Działania ŚDS były wspierane przez opiekunów, członków rodzin, wolontariuszy, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Działania te ograniczały się ze strony opiekunów i członków rodzin do współpracy oraz uczestnictwa w różnego rodzaju piknikach, wyjazdach, spotkaniach integracyjnych i okolicznościowych. Współpraca ta nie była sformalizowana. Natomiast z wolontariuszami spisywano umowę wolontariacką.

Zgodnie z Regulaminem Jednostki mogą odbywać się zajęcia klubowe, w wyznaczonych przez niego dniach i godzinach, przeznaczone dla osób oczekujących na przyjęcie do Domu oraz byłych uczestników. W okresie objętym kontrolą nie było zainteresowania takimi zajęciami.

W związku z ustaleniami zawartymi powyżej oraz niestwierdzeniem nieprawidłowości w bieżącym funkcjonowaniu Jednostki, nie formułuje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEJ

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej